

BRIEF

aan onderwijswethouder Bob Roelofs cc college B&W, raadsleden Arnhem, Lotte Barink
Onderwerp: concept jeugdbeleid 2021-2026 Opgroeien in Arnhem, een toekomst vol kansen

Geachte heer Roelofs, beste Bob,

Een aantal collega's van onderstaande besturen heeft deelgenomen aan de stadsgesprekken georganiseerd rondom het concept jeugdbeleid 2021-2026 van de gemeente Arnhem. Daarnaast is het concept beleid ook besproken in onze MEA Arnhem. Een aantal Arnhemse onderwijsbestuurders heeft hier gezamenlijk over doorgesproken op vrijdag 15 oktober jl. Door middel van deze brief willen we u een aantal noties meegeven, waarvan we gezamenlijk dringend bepleiten om dit

- (a) onderdeel te maken van toekomstige beleidsvoorbereiding,
- (b) uit te dragen in het te vertellen verhaal binnen de stad en
- (c) alsnog te verwerken in het concept jeugdbeleid.

Algemeen beeld

We hebben waardering voor de kanteling naar een meer preventieve aanpak in de stad. Een kanteling die in gemeenschappelijkheid en samenhang vormgegeven moet worden. Ook waarderen we de beoogde gebiedsgerichte aanpak en het sterk zijn in maatwerk. We denken dat deze aanpak, maar ook de inhoud van het concept jeugdbeleid door velen zal worden ondersteund. Dat is positief. **Hoe** we dit vervolgens met zijn allen vormgeven blijft keer op keer een ingewikkelde vraag, die we tot op heden niet in samenhang hebben kunnen beantwoorden. **Wat** precies blijft ook ingewikkeld. Veel van wat er in het concept jeugdbeleid staat hebben we ons op stedelijk beleidsniveau al eerder voorgenomen. Het is reëel te constateren dat alleen het op het papier zetten van beleid niet voldoende is om de dagelijkse werkelijkheid van en in onze scholen, de wijken en stad positief te beïnvloeden. Vanuit onze eigen verantwoordelijkheid hebben we eerder een manifest jeugd aangeboden aan de burgemeester. Hoewel we kleine stappen hebben gezet, is veel van wat hierin staat nog steeds van waarde (zie bijlage). Daarnaast hebben we geprobeerd onze gezamenlijke kijk op onderwijs en ontwikkeling te verbeelden: als aangrijpingspunt voor ons gesprek met elkaar en met anderen (zie bijlage). Vanuit dit beeld en op basis van onze gesprekken doen wij de volgende voorstellen.

Beleidsvoorbereiding in de stad Arnhem

Betrek ons (en waarschijnlijk meerdere stakeholders) in een (veel) eerder stadium bij de beleidsontwikkeling. Nu is er met veel tijd en energie van het ambtelijk apparaat, een concept jeugdbeleid opgeleverd dat voorbij gaat aan veel waarvan wij al weten dat het werkt (of niet). Het voorgestelde beleid ontbeert nu (a) een duidelijke evaluatie van eerder beleid, (b) zorgt niet voor borging van de geleerde lessen (lessons learned) en (c) geeft door het ontbreken van een duidelijke vraagstelling vooraf onvoldoende richting (welk probleem moeten we nog oplossen, wie zijn daarbij nodig en hoe gaan we dat samen doen). De gekozen aanpak laat op deze manier veel stedelijk potentieel en impact liggen. Kortom: betrek ons in de toekomst eerder en benut de kwaliteiten van onze organisaties beter.

Urgentiebesef in het mondelinge en schriftelijke verhaal: het **waarom**

Citaat uit stukken en het verwoorde verhaal: “*Met 90% van de kinderen in Arnhem gaat het uitstekend. 10% van de kinderen hebben een extra zetje nodig.*”. Deze voorstelling van zaken zou de suggestie kunnen wekken dat we binnen de stad hooguit wat kleine verbeteringen hoeven aan te brengen om het voor 100% van de kinderen goed te doen. Dit is niet de werkelijkheid die wij dagelijks ervaren. Er is een schrijnende discrepantie tussen het potentieel van de Arnhemse jeugd en de manier waarop wij dit als stad, met alle stedelijke partijen ondersteunen en faciliteren, ofwel kansrijk weten te maken. Arnhem staat 9e op de lijst van kans armste gemeenten van Nederland! Wat maakt dat dit niet verwoord en geduid wordt (zie ook kerncijfers per indicator landelijk en Arnhem vergeleken in concept beleid)? Dat niet onderzocht wordt waardoor dit komt? Dat niet geleerd wordt van steden die met dezelfde onderliggende problematiek geconfronteerd worden en toch niet in deze top 10 voorkomen? 10% van de jongeren heeft een extra zetje nodig, dat is één op de 10 jongeren en dat is veel. Zeker wanneer we het woord ‘zetje’ wat nader beschouwen. Veel van die 10% jongeren hebben meer dan een ‘zetje’ nodig.

Wij liggen wakker van de ernst van het vraagstuk en ook van het inzicht dat we dit vraagstuk niet in ons eentje op kunnen lossen. We willen alle zeilen bijzetten, omdat het voor jongeren niet uit mag maken waar je wieg in Arnhem heeft gestaan of welke eigen-aardigheden bij je horen. Dat is onze werkelijkheid en dit vraagt o.i. om meer urgentie en een hoger tempo dan uit het verhaal en het concept jeugdbeleid blijkt. We zien dit graag aangepast, want zoals het er nu staat is het voor ons onherkenbaar, terwijl wij als groep educatie toch zeker ook een belangrijke stakeholder zijn in dit stedelijk beleid. Onze stem hierin lijkt niet voldoende meegewogen te worden. Overigens hebben we in de stadsgesprekken gemerkt dat andere relevante partijen in de stad dit beeld met ons delen (zoals bijvoorbeeld Stichting Leergeld, Presikhaaf University en stichting PAS¹).

Inhoudelijk concrete doelen binnen ‘Dit willen we bereiken’

We vragen om meer tempo en urgentie. Dan helpt het ook om meer concreet te worden. Beter te formuleren wat we zelf kunnen bijdragen en van anderen nodig hebben om de doelen zoals verwoord in het concept jeugdbeleid ‘Opgroeien in Arnhem: een toekomst vol kansen’ te kunnen behalen. Dit zijn onze concrete voorstellen, die we zeker nog kunnen verrijken, maar ons nu al enorm zouden helpen. Als onderwijsbesturen zorgen wij met onze scholen in deze beleidsperiode 2021-2026 voor, te volgen in de te maken jeugdmonitor (zoals verwoord in concept beleidsplan):

- sturen op (behoud) steengoed onderwijs;
- minimalisering schooluitval;
- minimalisering thuiszitters;
- terugdringen onder advisering, duurzaam kansrijk adviseren;
- duidelijke en werkende doorgaande lijnen van voorschool naar PO en PO naar VO (en dus ook S(B)O en VSO) en van VO naar MBO en HBO;
- bijdragen aan ‘de school als (preventieve en laagdrempelige) vindplaats’ en ‘brede kind of talentontwikkeling’ mede mogelijk maken en vormgeven in aansluiting op de doeldomeinen van Biesta (kwalificatie, socialisatie en subjectificatie).

¹ Deze partijen hebben ermee ingestemd in deze brief genoemd te worden.

Hier mogen we op aangesproken worden en leggen wij graag verantwoording over af.

Daarvoor hebben wij nodig:

- een **sociale kaart** van elke wijk van Arnhem, ook van wijken waar (nu nog) minder noodzaak lijkt: ook daar moet iedereen de weg weten (gemeente Arnhem);
- het onderbrengen van **sociale wijkteams** (meerdere scholen, vast gezicht per school) in scholen (besluit gemeente Arnhem);
- het **koppelen jeugdwerkers** van aan elke educatieve voorziening in de stad (gemeente regie met welzijnspartners) met een expliciete opdracht om de preventieve, laagdrempelige vindplaats-functie-van-de-school in overleg met de school, samen met sociale wijkteams vorm te geven (curatief maar vooral preventief);
- het **mogelijk maken van verlengde onderwijs/leertijd** (ook in 't weekend) door gesubsidieerd en niet gesubsidieerde partijen (sport, cultuur etc.) te vragen in verlengde van en samenspraak met de school activiteiten vorm te geven, die doelgericht (op kwalificatie of non conformistisch leren gebaseerd) ingezet worden;
- het **terugdringen wachtlijsten jeugdzorg** die alleen bewezen interventies mogen inzetten (gemeente regie met zorgpartijen, partij krijgt werk alleen gegund wanneer die zich gedraagt naar gezamenlijk te maken spelregels in lijn met de beoogde beweging die we naar preventief werken willen maken, dus ook opvoeden van elkaar);
- daar waar het volume aan vragen het mogelijk maakt (bv MBO), de **inzet van ambulante jeugdhulpverlening in de school**;
- specifiek binnen het MBO: **een gezamenlijke intake met de schoolarts van de GGD** op school bij alle nieuwe instroom. Veel studenten kampen met psychosomatische klachten hetgeen leidt tot een bovengemiddeld ziekteverzuim en dus kans op uitval. Met specifieke programma's met inzet van de GGD kunnen we hier heel preventief te werk gaan. Zeker op het onderdeel seksuele gezondheid;
- specifiek binnen het MBO: **de inzet van jobcoaches** om het buitenschools leren te begeleiden en de kansen op de arbeidsmarkt te vergroten;
- het realiseren van voldoende **ontspanningsplekken en ontmoetingsplekken** in elke wijk (gemeente wijkteams leefomgeving, denk ook aan schoolgebouw zelf als optie, waarbij er regelingen kunnen komen om scholen ook in avond en weekend open te laten zijn voor activiteiten in de wijk);
- het realiseren van een **integraal en gezamenlijk huisvestingsplan** voor alle onderwijssectoren (SO, SBO, PO, VSO, PRO, VO) met voor het primair onderwijs een belangrijke plek voor IKC's, aandacht voor de bekostiging van de vierkante meters van de voorschool en extra OAB vierkante meters bij traditionele OAB scholen (regie gemeente Arnhem).

Dit is onze hartekreet en die is zeker niet volledig. We vullen hem graag samen aan! Het is ontegenzeggelijk waar dat wij per direct onze schouders eronder willen zetten; onder de ambities die verwoord staan in het concept jeugdbeleid Arnhem. Wij gaan ervan uit dat deze hartekreet gehoord wordt en dat u ons spoedig laat weten wat hier concreet mee gedaan wordt.

Namens **alle** Arnhemse onderwijsbesturen,
Met vriendelijke groet,

Arentheem Scholengroep, COG: Jan Jacob van Dijk, Leenderd van der Deijl
CorDeo Scholengroep, in Arnhem Pieter Jongelingschool: Arriën Boes, Hester
Blok Delta scholengroep: Peter Dooijeweerd, Anje Margreet Woltjer
De Onderwijsspecialisten: Astrid Berendsen, Hennie Loeffen
De Passie in Arnhem Evangelische basisschool De Rank: Erik
Hendriksen Flores Onderwijs: Sylvia Veltmaat, Yvonne Visser
HAN, Academie Educatie: Aly Smelt
Quadraam: Erika Diender, Patrick Eckringa
RijnIJssel: Ben Geerdink, Karina Visscher
Simon Scholen, in Arnhem Ibn-I-Sina: Mehmet Okuducu, Ismael Yilanci Vrijescholen
Athena, in Arnhem Parcivalschool: Peronnik Veltman, Hannes van Soest

Ps voor alle politieke partijen in Arnhem

Relevant voor dit vraagstuk, niet regionaal op te lossen:

In de samenwerking met de landelijke partijen willen wij aandacht vragen voor het mogelijk maken van kleinere klassen en vermindering van de lesgebonden uren in het PO (Nederland 930 uur, gemiddeld internationaal 840 uur per fulltimer).

Bijlage:

Manifest Jeugd

Poster 'it takes a village to raise a child' Arnhemse onderwijsbesturen